

FRAU DE MILERS DE MILIONS A L'INEM I LA SEURETAT SOCIAL

«¿Que encara no cobres l'atur?»

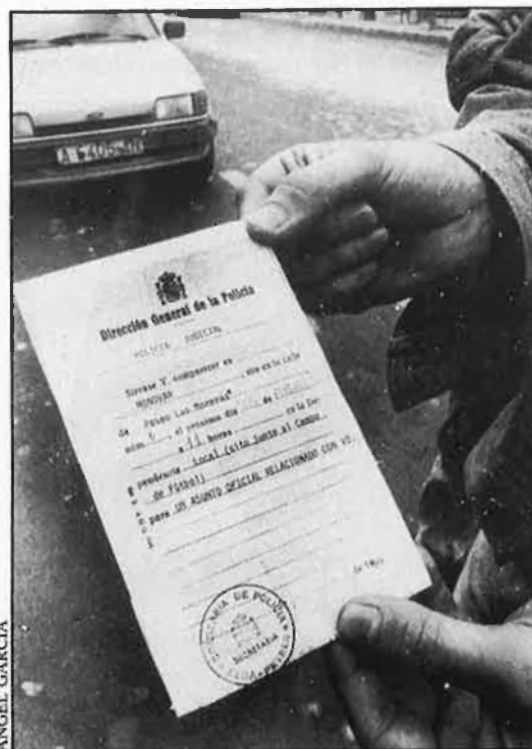
Luis Molina i Tomás Morán, dos ex-sindicalistes d'UGT, podrien haver comès un presumpte frau consistent a inflar les plantilles d'empreses tancades. Centenars de persones hi podrien estar implicades. Hi ha polítics, regidors, metges i professionals liberals de diverses localitats de les Valls del Vinalopó, al sud del País Valencià.

Laura Alarich

Tacatac, tac, tac, soroll de màquina d'escriure, «¿i diu vostè que no sap el nom de l'empresa per a la qual treballava? No, no senyor. Jo no sé res, em van enganyar». Tac, tacatac, tac, tac. «Només em van dir que si volia cobrar l'atur només havia de pagarlos uns diners. Jo mai no he treballat en cap empresa, sempre ho he fet a ca-

sa, cosint soles de sabata. Som sis de família. Però vostè apareix en la plantilla de l'empresa. Jo no sé res, tothom ho feia, tothom cobrava l'atur sense haver-hi treballat mai. Signe ací, per favor». Tac, tacatac, tac, tac.

Fa tres setmanes dos inspectors del GISS (Grup d'Investigació de la Seguretat Social) van demanar a l'alcalde de Monòver (les Valls del Vinalopó) un local a l'Ajuntament per a prendre de-

Dalt, local on s'han fet les declaracions. Baix, citació policial a un dels implicats.

claració a més de dos-cents veïns d'aquesta localitat de 12.000 habitants.

L'alcalde, Luis Fernando Pérez Picó se'ls va mirar amb ulls com a plats. No calia que li explicaren res. Havia de passar més prompte o més tard. «No, a l'Ajuntament no, per favor. No vinculen l'Ajuntament amb tot això. No és que no hi vulga col·laborar, però la gent pot pensar que és l'Ajuntament qui està investigant-ho. D'acord, d'acord, una taula, dues cadires i una màquina d'escriure, però no a l'Ajuntament». Els inspectors del GISS es van conformar amb un petit local als vestidors del camp de futbol municipal, als afores del poble. L'Ajuntament hi posava, simbòlicament, terra pel mig. L'escàndol estava servit, i esguaitava a tots, un regidor i el cap local del CDS inclosos, força política que governa l'Ajuntament.

Luis Morán va ser expulsat de la UGT l'any 1983 per haver desviat casos del sindicat a una assessoria laboral particular en què ell treballa. El temps d'estada al sindicat li va permetre conèixer en profunditat el món laboral, els seus buits legals i els vicis de funcionament. Luis Morán, en companyia de Ramón Molina, un altre ex-membre d'UGT, i mitjançant el col·lectiu d'advocats de Monòver han aconseguit estafar la Seguretat Social i l'INEM (Instituto Nacional de Empleo) entre quatre i sis mil milions de pessetes, tan sols a Monòver. Tots dos sindicalistes s'adreçaven, generalment, a persones que portaven anys treballant en règim d'economia submergida. Aquestes persones eren quasi sempre

dones, que en condicions infrahumanes treballaven a casa durant 10 o 12 hores diàries realitzant diverses tasques relacionades amb la indústria del calcer. Morán i Molina els oferien l'oportunitat de la seua vida: cobrar el subsidi d'atur i la indemnització d'acomiadament a canvi d'una quantitat de diners.

El procediment a seguir consistia a incorporar aquestes persones a les plantilles d'empreses que anaven a tancar o que, fins i tot portaven tancades més de tres anys. Aleshores, i sempre utilitzant documentació falsificada, el treballador denunciava una empresa ja tancada amb la qual mai no havia tingut cap relació laboral, per no haver-lo donat d'alta en la Seguretat Social.

Aquesta denúncia es feia davant la Magistratura de Treball, on era relativament senzill aconseguir una sentència favorable. Amb aquesta sentència es denunciava la situació a la inspecció de Treball, la qual dictava una acta d'inspecció de liquidació de l'empresa. Com que aquesta estava tancada i a més sempre resultava insolvent, el fals treballador passava automàticament a cobrar l'atur, que paga l'INEM, i la indemnització per acomiadament, de la qual es feia càrrec el FOGASA (Fons de Garantia Salarial), donada la insolvència de l'empresa. D'aquesta manera, els falsos treballadors van arribar a cobrar entre quatre i cinc milions de pessetes en tres anys. Per aconseguir aquests diners pagaven a Morán i Molina quantitats que arribaven a les 250.000 pessetes, per fer-se càrrec de la tramitació burocràtica.

La versió de l'alcalde

«¿El senyor alcalde? Està ocupat, però el rebrà de seguida». La periodista està acostumada a esperar. L'Ajuntament de Monòver no es caracteritza aquest matí per una activitat gaire intensa. La periodista repassa les seues notes: Possible frau de milers de milions a Monòver. L'alcalde l'espera. «Mire, que unes persones hagen actuat d'una forma poc ètica no és per a acusar tot un poble. A més, la gent té dret a viure. Vostè em pregunta si hi ha hagut una investigació per un presumpte frau i jo no sé res, tan sols dos policies del GISS van demanar a l'Ajuntament un local, dues cadires, una taula i una màquina d'escriure. També portaven una llista de veïns que volien interrogar, vora tres-cents. Els agutzils de l'Ajuntament es van encarregar del repartiment de les citacions. ¿Que quines persones han estat citades a declarar-hi? Ni ho sé ni vull assabentar-me'n, pregunte als agutzils. No tenen consigna de no parlar-ne, però no li diran absolutament res. De totes maneres, la majoria de la gent que ha declarat són persones econòmicament modestes, encara que hi ha certa gent que s'ha passat.»

Investigació oficial

Direcció Provincial de Treball i Seguretat Social d'Alacant. Miquel Àngel Luengo, director. «Tu diràs. No, poca cosa, el presumpte frau trobat a Monòver. Anem a per totes —assegura—, caiga qui caiga. Feia anys que hi anàvem al darrere, però era impossible entrar-hi; ho vam aconseguir per una casualitat: una senyoreta, mestra

COLLECCIÓ
L'ECLÈCTICA
Edicions BROMERA

 NOVETAT

Una novel·la policíaca del gran mestre Simenon
i una novel·la d'amor de Palau i Camps
són els primers llibres de
L'ECLÈCTICA
DISTRIBUEIX: Sendra - La Terra - Edicions dels PPCC.

d'una escola religiosa a València, i que ha aparegut a la nòmina d'un bar de Monòver, i és clar, treballar alhora a València i a Monòver és una mica difícil, a més, el bar era molt petit i en el moment del tancament han aparegut dotze persones en nòmina, quan tan sols n'hi treballaven dos. En un taller mecànic, consten 23 treballadors en el moment del tancament, la meitat dones. Hem detectat que hi ha *personatges* a Monòver preguntant casa per casa qui es vol apuntar a l'atur. A la fi de la investigació hi haurà sorpreses. Hi ha empresaris que abans de tancar les seues fàbriques, s'han intercanviat les dones, en el bon sentit de la paraula, perquè aparegueren com a treballadores i pogueren cobrar l'atur. ¿Morán i Molina? No ho sé, però et puc dir que els organitzadors de l'afer arribaven a cobrar 250.000 pessetes per arreglar-ho tot, de manera que els que pagaven aconseguien uns guanys que oscil·laven entre els tres i els cinc milions de pessetes».

La reflexió es fa inevitable. ¿Com un treballador en règim d'economia submergida pot pagar aquestes quantitats? ¿No hi haurà gent de cert poder adquisitiu que estarà cobrant ara mateix l'atur i que ha pagat un quart de milió com si d'una inversió es tractés?

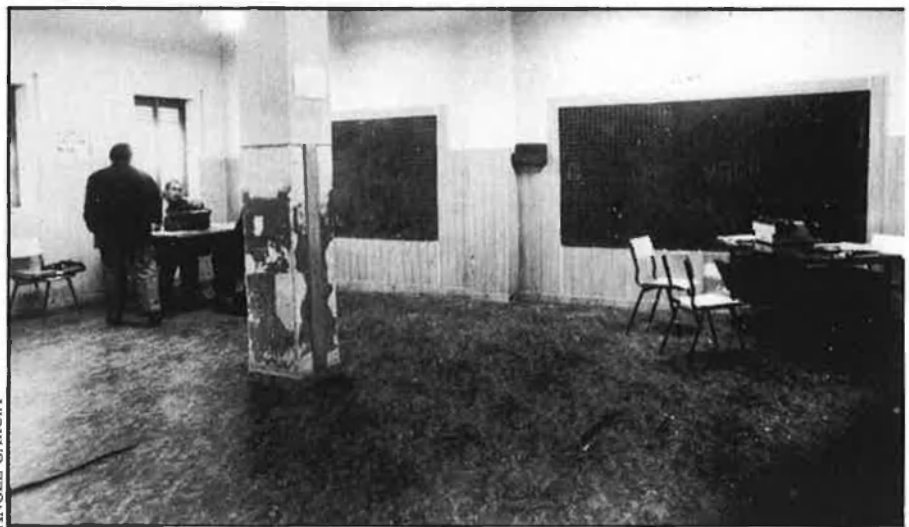
La clau està en la llista, a la qual EL TEMPS ha tingut accés després d'uns procediments ben complicats. Vidal Vidal, José, president local dels CDS. No hi havia dubte, entre els citats a declarar com a presumptes implicats hi apareixen Vidal Poveda, Ana; Vidal Poveda, Mònica; filles de José Vidal Vidal, president local del CDS, partit que governa l'Ajuntament de Monò-

ver; Esperanza Poveda Tortosa, dona de l'esmentat polític i per acabar amb el cercle familiar el seu nebot Lorenzo Amat Poveda.

A la llista apareixen centenars de noms, la majoria, persones desconegudes, treballadors que mai han tingut seguretat social, amb sous de misèria, autèntics protagonistes del *boom* del sector del calcer i que d'una forma il·legal, tot fent milionaris uns quants espavilats, s'han recuperat d'una situació d'explotació coneguda i consentida per les autoritats. «¿Què és una estafa de quatre milions —asseguren— quan a mi m'han estafat la vida?» De nou, la sorpresa: Ròdenes Delltell, Luisa, regidora de serveis socials, del Partit Popular; Durà López, José, regidor del mateix partit; Camas Román, Ana

que no estaven en la plantilla de Sapeña, SL, al moment del tancament, van pagar 250.000 pessetes a membres d'UGT perquè els tramitaren l'acomiadament». I clar, tot s'explica. Monòver 38,8 per cent de desocupats; Elda, 40 per cent de desocupats, i la vida continua: es veuen bons cotxes, hi ha vida comercial.

«El que passa és que l'empresariat de la zona de l'Alt Vinalopó ni és empresariat ni és res —comenta una de les persones que porta la investigació judicial—, en quatre anys han tancat en aquesta zona 500 empreses, de les quals una gran part han tornat a obrir 3 dies després sota un altre nom i amb els mateixos treballadors, i és clar, aquests no protestaven. D'una banda cobraven l'atur i de l'altra un sou, pe-

Interrogatori a una de les persones que apareixen a la llista.

Victoria, dona d'un dels 4 metges de Monòver, Carlos Cid Cerdán; Blanes Romero, Remedios, dona d'un dels tres farmacèutics, Francisco Bellot Millán. «Moltes d'aquestes dones s'han comprat un cotxe o un abric amb els diners estafats a l'Inem i al Fogasa», comenta un sindicalista.

Però ¿i els altres, els treballadors de debò? ¿Els també han pagat 250.000 pessetes a Luis Morán i Ramón Molina? «Estem investigant, tenim motius per pensar que delegats sindicals en comitès d'empresa, alguns del nostre sindicat, han rebut quantitats de diners per incloure familiars i amics en les plantilles d'empreses que anaven a tancar», comenta un membre d'UGT.

I tot s'embolica més i es fa més negra, i vénen a la memòria frases de polítics: «l'economia valenciana és la locomotora de l'estat espanyol», i una pintada en una paret de Petrer: «Economia submergida, pa per avui, fam per l'endemà». *La Verdad*, edició Alacant 29-4-1989: «Almenys 20 persones

rò ja no hi havia Seguretat Social i quedaven totalment a les mans de l'empresari».

Miguelín, SL, tanca, tres dies després torna a obrir amb els mateixos treballadors sota el nom de Linguemi. Patrac, SL, és diu ara Zapart, SL, i així un nombre incontrolable. «Caldria preguntar-se com un alcalde demana 20 papers i permisos a un senyor que vulga obrir una botigueta, i empreses fortes del calcer poden tancar i tornar a obrir amb totes les llicències i com a empreses noves en tan sols tres dies amb totes les llicències municipals en regla», comentava una altra de les persones que duu la investigació.

«Jo només vull el millor per al meu poble, jo no sé res», podia ser una de les respostes. O «¿Luis Morán? S'acaba de marxar. Mire, aquell Fiat Regata és el seu —comenta l'estanquera que viu vora el seu despatx—, ¿que el busca?, ¿per tot l'embofic? Jo no crec que n'hi haja per a tant, un home tan elegant, tan atent». □